

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndz/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 6019200442
Dátum vydania rozhodnutia: 02.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6019200442.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: SLOVAKIAN WOOD, s.r.o., Bazovského 4419/9, Lučenec, IČO: 35 852 941, právne zastúpený: Kováč | Krpčiarová & partners - advokátska kancelária, s.r.o., M. Bela 2, Lučenec, IČO: 47 253 975, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 101358664/2019 zo dňa 05.06.2019, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom voči sudcovi - členovi senátu 23S Krajského súdu v Banskej Bystrici, JUDr. Martinovi Ľuptákovi, PhD., z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 23S/161/2019, takto

rozhodol:

Sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Martin Ľupták, PhD. n i e j e v y l ú č e n ý z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 23S/161/2019.

Odôvodnenie

1. Žalobca podaním zo dňa 19.05.2020 vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi - členovi senátu 23S, JUDr. Martinovi Ľuptákovi, PhD. z dôvodu, že existujú pochybnosti o jeho nezaujatosti v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 101358664/2019 zo dňa 05.06.2019 vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 23S/161/2019.

2. Uviedol, že sudca sa osem krát vyhlásil za zaujatého voči osobe X.. O.. S. A. v čase, keď pôsobil na Okresnej prokuratúre v Lučenci, pričom krajský prokurátor vždy akceptoval priznanie jeho zaujatosti. Okresná prokuratúra v Lučenci, ktorej zamestnancom bol aj pán JUDr. Martin Ľupták, PhD. podľa názoru Generálnej prokuratúry SR a Najvyššieho súdu SR konala v rozpore so zákonom voči X.. O.. S. A.. Podľa názoru žalobcu je sudca stále pod vplyvom bývalých kolegov z prokuratúry, ktorí cielene mali v záujme poškodiť pána A.. Osoba pána A. je uvádzaná na všetkých dokumentoch ako vedúceho autora investičného zámeru, ktorý sa stal sporným v tomto konaní. Podľa názoru žalovaného investičný zámer nebol vypracovaný, na základe čoho neuznal právo na fakturáciu. Žalobca ďalej konštatoval, že otec sudcu je v priateľskom vzťahu s pánom A., pretože hrávali priateľský futbal. Zároveň aj brat sudcu, K.. X. E. bol a je veľmi dobrým priateľom s pánom K. D., ktorý vlastní obchodný podiel v spoločnosti

žalobcu.

3. Sudca JUDr. Martin Ľupták, PhD. vo vyjadrení zo dňa 21.05.2020 k vznesenej námietke uviedol, že sa v uvedenej veci necíti byť zaujatý. Ako prokurátor Okresnej prokuratúry v Lučenci si už nepamätal dôvody, pre ktoré namietal svoju zaujatosť voči osobe X.. O.. S. A. vzhľadom k tomu, že jeho trestné veci nedozoroval, resp. nemal vedomosť o tom, že by ich dozoroval a zároveň vzhľadom na systém fungovania prokuratúry v prípade, ak sa namietal Okresný prokurátor v Lučenci, automaticky sa namietala celá prokuratúra. On osobne S. A. nepozná a nepozná ani jeho vzťah k prejednáványm veciam. Taktiež nemal vedomosť o tom, že by bola vyslovená nezákonnosť postupu pracovníkov Okresnej prokuratúry v Lučenci a mal za to, že v žiadnom prípade nemohlo ísť o jeho osobné porušenie zákona, resp. nezákonný postup. Nemal vedomosť o tom, žeby niektorý člen, resp. zamestnanec Okresnej prokuratúry Lučenec sa nejakým spôsobom zaujímal o konania v prospech alebo neprospech X.. O.. A. a zároveň uviedol, že vo vzťahu k prejednáványm veciam pán A. nevystupuje ako účastník konania a teda vyslovenie námietok zaujatosti považuje za irelevantné. Čo sa týka jeho otca, ktorý má v súčasnosti 79 rokov, býva s ním v spoločnej domácnosti a na otázku, či si pána A. pamätá uviedol, že vzhľadom na odstup rokov a množstvo účastníkov priateľských futbalov si nemôže a nepamätá jeho osobu. Ku skutočnosti, že lekári by mohli vysloviť, že sú ich spoločnými priateľmi, resp. že sa poznajú uviedol, že v danom čase pôsobil ako primár Gynekologického oddelenia v Lučenci a teda podľa jeho názoru pozná veľkú väčšinu obyvateľov Mesta Lučenec, to však neznamená, že má s nimi priateľský vzťah, resp. že by ich po mene dokázal rozpoznávať. Záverom konštatoval, že osoba pána K. D. mu nie je známa, nemá s ňou priateľský vzťah a podľa jeho vedomostí s ním neudržiava priateľský vzťah ani jeho brat, ktorý viac ako 14 rokov pracuje v USA ako lekár.

4. Podľa § 87 ods. 1 SSP sudca správneho súdu je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti, alebo ak konal, či rozhodoval vo veci ako zamestnanec orgánu verejnej správy.

5. Podľa § 87 ods. 3 SSP dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

6. Podľa § 90 ods. 1 SSP účastník konania má právo z dôvodov uvedených v § 87 uplatniť námietku zaujatosti.

7. Podľa § 90 ods. 2 SSP v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa účastník konania podávajúci námietku o dôvode vylúčenia dozvedel a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, správny súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému správneému súdu nepredkladá. Ustanovenie § 58 ods. 1 sa nepoužije.

8. Najvyšší súd SR (ďalej aj „najvyšší súd“) posúdil námietku zaujatosti vznesenú voči sudcovi zo senátu 23S Krajského súdu v Banskej Bystrici vzhľadom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania a ich zástupcom, túto prejednal v intenciách právnej úpravy § 87 a nasl. SSP a dospel k záveru, že nie je zákonný dôvod na vylúčenie dotknutého sudcu.

9. Účelom právnej úpravy ustanovenej v citovanej právnej norme § 87 SSP je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu súdu, k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je účastníkom alebo vedľajším účastníkom konania, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne - napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť); k účastníkom konania [o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho

rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu (tak pozitívneho alebo negatívneho)]; k zástupcom účastníkov konania.

10. Pomer k veci ako okolnosť spochybňujúca nezaujatosť sudcu predpokladá situáciu, keď sudca je právne zainteresovaný na výsledku konania. O pomere k účastníkovi alebo k zástupcovi ako okolnosti vzbudzujúcej pochybnosti o nezaujatosti sudcu možno uvažovať, ak sa zakladá na príbuzenstve, či iných kladných alebo záporných vzťahoch sudcu k účastníkom alebo k ich zástupcom. Zákonom predpokladané dôvody podmieňujúce zaujatosť alebo nezaujatosť sudcu na prejednanie a rozhodnutie pridelenej veci musia vyplývať z objektívnych skutočností. Pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci nepostačujú subjektívne pocity, respektíve domnienky účastníka konania, z dôvodu ktorých tvrdí, že má pochybnosti o nezaujatosti sudcu na prejednanie a rozhodnutie veci (ako aj je nepostačujúci subjektívny názor konajúceho sudcu, že sa cíti byť zaujatý na prejednanie a rozhodnutie mu pridelenej veci).

11. Zaujatosť konkrétneho sudcu v prejednávanej veci musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich jeho vzťah k predmetu konania alebo jeho vzťah k účastníkom tohto konania alebo k ich zástupcom. Povinnosť preukázať okolnosti odôvodňujúce zaujatosť konajúceho sudcu na prejednaní a rozhodnutí mu pridelenej veci je na tom, kto vzniesol námietku zaujatosti. Na druhej strane k záveru o tom, že sudca je vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý. Na vylúčenie sudcu postačuje, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom, pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností.

12. Nestrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, správanie sudcu v danej veci a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersach proti Belgicku - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 01. októbra 1982).

13. Za objektívne pritom nemožno považovať, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne účastníkovi javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie zaujatým vzťahom k veci pristupuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine iura et studio“, teda nezávisle a nestranne.

14. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2005, sp.zn. III.ÚS 47/05, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver, že cit.: „ (...) obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, to znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci.“ Ústavný súd Slovenskej republiky nestrannosť sudcu judikoval aj v ďalších rozhodnutiach (napríklad sp.zn. I.ÚS 73/97).

15. Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva (o.i.) povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní vždy vecný a profesionálny prístup.

16. Aj keď Správny súdny poriadok v § 87 ods. 1 spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania

vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [pozri tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva najmä vo veci Delcourt proti Belgicku, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“)], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 87 ods. 1 SSP predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (článok 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napríklad Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

17. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, konštantnej judikatúry a procesných zásad, najvyšší súd v danej veci nemohol považovať dôvody, ktoré uviedol žalobca v námietke zaujatosti za dôvody pre vylúčenie sudcu.

18. Z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že skutočnosti tvrdené žalobcom samé osebe nie sú takými skutočnosťami, ktoré by založili pochybnosti o nezaujatosti sudcu v danom konaní. Navyše ani z vyjadrenia sudcu, nevyplýva taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto veci.

19. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.